

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yapay Zekâ Destekli Şarkı Üretimi: Öğrenci Görüşleri

Emrullah BANAZ¹
Osman DEMİREL²

Öz

Yapay zekâ, modern eğitim sistemlerinde giderek daha önemli bir rol oynamaktadır. Öğrencilerin başarılarının tahmin edilmesi, kişiye özel ders içeriklerinin önerilmesi ve oluşturulması, anında dönütlerin sağlanması ve teknik destek sunulması gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Bu araştırmada, yapay zekâ destekli şarkı üretimine yönelik yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerinin görüşlerini incelemek amaçlanmıştır. Araştırma, Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki bir Türkçe öğretim merkezinde B1 ve B2 seviyelerinde öğrenim gören yabancı uyruklu 10 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Araştırma bulgularından hareketle öğrencilerin şarkıların sözlerinin güzelliğini, ses kalitesini ve genel dinleme deneyimini olumlu yönde değerlendirdikleri gözlenmiştir. Ayrıca bu tür şarkıların dersleri daha eğlenceli hâle getireceği ve öğrenme sürecine katkı sağlayacağı yönünde görüş bildirmişlerdir. Ele alınan araştırma, yapay zekâ teknolojisinin dil eğitimi süreçlerinde etkin bir şekilde kullanılabileceğini ve bu kullanımın öğrencilerin dil becerilerindeki gelişim üzerinde olumlu bir etkiye sahip olabileceğini yansıtmaktadır. Ayrıca ulaşılan sonuçlardan hareketle dil öğretiminde yapay zekâ destekli materyallerin kullanımının daha geniş bir alana yayılması gerektiği ve bu tür yenilikçi yaklaşımların eğitim sistemlerine entegre edilmesinin önem arz ettiğine yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: *Türkçe öğretimi, şarkı, yapay zekâ, görüş.*

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, emrullahbanaz@bayburt.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5804-9339

² Bilim Uzmanı, osmandemirel3333@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6783-5967

Kaynak gösterme: Banaz, E. ve Demirel, O. (2025). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapay zekâ destekli şarkı üretimi: öğrenci görüşleri. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 10(2), 195-217

Doi:10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v010i2001

Geliş tarihi: 02. 01. 2025 – Kabul tarihi: 25.03.2025

Artificial Intelligence Supported Song Production in Teaching Turkish as a Foreign Language: Student Opinions

Abstract

Artificial intelligence is playing an increasingly important role in modern education systems. It is used in many areas such as predicting students' achievements, suggesting and creating personalized course content, providing instant feedback and technical support. In this study, it is aimed to examine the views of Turkish as a foreign language learners on artificial intelligence-supported song production. The study consists of 10 foreign learners studying at B1 and B2 levels in a Turkish language teaching center in the Eastern Black Sea Region. Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the study. Based on the findings of the study, it was observed that the learners positively evaluated the beauty of the lyrics, the sound quality and the overall listening experience. They also stated that such songs would make the lessons more fun and contribute to the learning process. The research reflects that artificial intelligence technology can be used effectively in language education processes and that this use can have a positive impact on the development of learners' language skills. In addition, based on the results obtained, various suggestions have been made that the use of artificial intelligence-supported materials in language teaching should be spread to a wider area and that it is important to integrate such innovative approaches into education systems.

Keywords: *Turkish teaching, song, artificial intelligence, opinion.*

Giriş

Yeni bir dil öğrenmek günümüzün sürekli değişen ve gelişen dünyasında bir ihtiyaçtan da öte zorunluluk hâlini almıştır. İnsanların bir dili; öğrenim görmek, evlenmek ve daha iyi bir iş sahibi olmak için öğrendiği varsayılmaktadır (Tunçel, 2016). Teknolojinin gelişmesi ve ülkelerin konumu itibarıyla her geçen gün öğrenci sayısı giderek artan dillerden biri de Türkçedir. Türkçe geniş coğrafyalara yayılmış, yaklaşık 200.000.000 konuşur sayısına sahip dünyanın önde gelen dillerinden biridir (Kaya ve Demirel, 2023). Türkçenin öğretimi faaliyeti Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER), Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) gibi kurumlar aracılığıyla yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilmektedir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) verilerine göre 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Türkiye’de öğrenim gören yabancı öğrencilerin sayısı 223.952, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında ise 301.549 olarak tespit edilmiştir (YÖK, 2023). Bu sayılar Türkçeye olan ilgiyi göstermektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin son yıllarda yurt içinde ve yurt dışında artışı göz önünde bulundurulduğunda Türkçe ayrı bir önem kazanmaktadır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde şarkı kullanımı, dil öğrenimini eğlenceli hâle getirmesi ve dinleme becerilerini geliştirmesi açısından büyük bir öneme sahiptir. Şarkılar, öğrencilerin dilin doğal akışını ve ritmini anlamalarına yardımcı olurken, aynı zamanda kelime dağarcıklarını genişletmelerine ve dilin kültürel unsurlarını öğrenmelerine olanak tanır (Kaptan, 2022; Ergün ve Canbulat, 2023). Müzik ve şarkılar, dil öğretiminde etkili bir araç olarak kabul edilmektedir; çünkü müzik, öğrenme süreçlerini destekleyen ve öğrencilerin motivasyonunu artıran bir unsurdur (Tanrıku & Koyuncu, 2020; Ergün ve Canbulat, 2023). Şarkılar, dil öğreniminde hem öğrencilerin derse yönelik motivasyonlarına katkı sağlamakta hem de dinleme becerilerini pekiştirmektedir. Dinleme, dil öğreniminde temel becerilerden biri olup, öğrencilerin dilin doğal akışını anlamalarını ve kelime dağarcıklarını genişletmelerini sağlar (Moralı ve Göçer, 2019; Ak-yüz, 2021). Özellikle son dönemlerdeki iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişme ve mobilizasyon, iletişim ve etkileşim odaklı süreçlerin büyük bir çoğunluğundaki ilişkiler, insanlar arası düzeyden insan-bilgisayar veya insan-makine arası düzeye doğru bir evrilmeye başlamıştır.

Yukarıda ifade edilen evrim ile bilgisayarların/akıllı makinelerin hemen tüm kültürel konseptlere ve ilişkilere entegre edilmesinin bir sonucu ola-

rak etkinlik alanını artıran ve pedagojinin geleneksel altyapısını yenilikçi bir inşaya doğru dönüştüren sayısal tabanlı internet teknolojileri ile yapay zekâ, her gün yeni bir formasyon olarak kendi kendini kuran ve öz-örgütlenen uygulama ve metotlarla ortaya çıkmaktadır. Coşkun ve Güller'den (2021) hareketle yapay zekâ, en genel tanımıyla, insan-makine etkileşimine dayanan akıllı makinelerin insan zekâsını taklit etme becerisi olarak ifade edilebilir. Yapay zekâ denetim ve kontrol mekanizması olarak kullanılmasının yanı sıra destekleyici bir yapı olarak da kullanılabilir (Özbilen, 2024). Eğitimde yapay zekâ, öğrenme süreçlerini kişiselleştirme, öğrenci performansını izleme ve değerlendirme, öğretim materyallerini otomatik olarak oluşturma gibi birçok alanda kullanılmaktadır (Krstić, vd.; 2022). Özellikle Türkçe öğretiminde yapay zekâ tabanlı dinleme becerisi geliştirme uygulamaları, öğrencilere daha etkili ve verimli bir öğrenme deneyimi sunmaktadır. Bu tür “uygulamalar, becerilerini geliştirmek için çeşitli materyaller ve etkileşimli alıştırmalar sunarak, onların anlama becerilerini ve dil becerilerini artırmaya yardımcı olmaktadır” (Son, vd., 2023).

Dil öğrenme süreçlerinin önemli bileşenlerinden biri olan dinleme becerisi öğrencilerin dilin doğal akışını ve telaffuzunu anlamalarına yardımcı olmaktadır. Zira, yapay zekâ tabanlı etkinlik uygulamaları, öğrencilere çeşitli senaryolar ve konuşma örnekleri sunarak onların gerçek hayatta karşılaşabilecekleri durumlara hazırlanmalarını sağlamakla beraber bu uygulamalar öğrencilerin hem akademik hem de sosyal ortamlarda daha başarılı olmalarına katkıda bulunmaktadır (Arslan, 2020). Geleneksel öğrenme yöntemlerine kıyasla yapay zekâ tabanlı uygulamalar daha etkileşimli ve ilgi çekici öğrenme deneyimleri sunarak öğrenci dikkatini çekmektedir (Nguyen vd., 2024). Yapay zekânın Türkçe eğitiminde dinleme becerisine katkıları ve dört temel dinleme becerisine yönelik uygulamaları öğrencilerin dil öğrenme süreçlerini daha etkili ve verimli hâle getirmektedir. Gelecekte yapay zekânın eğitimdeki kullanımı arttıkça bu teknolojinin getirdiği yeniliklerin eğitim sistemine olan etkisi daha da belirgin hâle gelecektir (Son, vd., 2023).

Alanyazın tarandığında yabancı dil olarak Türkçe eğitiminde dinleme becerisine yönelik çeşitli çalışmaların varlığı görülmektedir. Arslan ve Adem'in (2010) yabancılara Türkçe öğretiminde görsel ve işitsel araçlara yönelik çalışmaları, Çangal'ın (2012) yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde kültür aktarımı için türkülerin kullanımını ele alması, Ni-

şancı'nın (2013) Türkçe öğretiminde şarkı kullanımına yönelik çalışması, Yılmaz ve Babacan'nın (2015) yabancı olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisini geliştirmeye yönelik Podcast kullanımına yönelik örnekler hazırladığı çalışmaları, Kana vd.'nin (2017) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde güncel şarkı kullanımının öğrencilerin dil kullanımlarına etkisini incelemeleri, Tekşan ve Süğümlü'nün (2018) Türkçe öğretiminde türkülerin kullanımına yönelik çalışmaları, Kahraman'ın (2019) şarkı ve müziğin dil öğretiminde kullanımına yönelik çalışması, Demirci'nin (2019) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde A1 düzeyine yönelik şarkı hazırladığı çalışması, Tanrıku ve Koyuncu'nun (2020) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çocuk şarkılarının değerler eğitiminde kullanımına yönelik çalışmaları, Arslan (2020) araştırmasında eğitimde yapay zekâ ve buna yönelik kullanılabilecek uygulamaları ifade etmiştir. Yılmaz'ın (2022) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde müzik ve ritim aracılığıyla dil öğretimi çalışması, Çoban'ın (2022) yabancılara Türkçe öğretiminde müziğin yerine yönelik çalışması, Uysal ve Karakuş'un (2023) yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde deyim ve atasözlerinin şarkılarla öğretime yönelik çalışmaları, Zileli'nin (2023) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ChatGPT kullanımına yönelik çalışması, Ergun ve Canbulat'ın (2023) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde müzik kullanımına yönelik öğretim elemanlarının görüşlerini incelemesi, Öz'ün (2024) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde müzik kullanımı ile ilgili hazırlanmış tezleri incelemesi, Dinçel ve Savur'un (2019) yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde Tarkan'ın şarkılarıyla deyim ve atasözleri öğretimi yaptıkları çalışmaları konuya ilgili önemli bilgiler içermektedir. Literatürde ihmal edilmiş dil becerisi (Özbay ve Melanlıoğlu, 2012) olarak adlandırılan dinleme becerisi, temel dil becerilerinin kazandırılması açısından yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında da büyük bir öneme sahiptir. Enformasyon (bilgi) çağı olarak adlandırılan günümüzde, teknoloji ve yapay zekâ; yani insan-bilgisayar etkileşimi bu denli hızlı ilerliyor ve artıyor öğrencilerin yapay zekâ destekli şarkı üretimiyle ilgili görüşlerini inceleyen bir konunun çalışılmasının ilgili alan yazına katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Yukarıda ifade edilen gerekçelerden hareketle araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin yapay zekâ destekli şarkı üretimiyle ilgili görüşlerini derinlemesine incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu araştırma, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin yapay zekâ destekli şarkı üretimiyle ilgili görüşlerini derinlemesine incelemek amacıyla

nitel araştırma yöntemi üzerine yapılandırılmıştır. Nitel araştırma, sosyal veya insani bir sorunu araştıran çeşitli metodolojik araştırma basamaklarını bir anlama sürecidir (Creswell, 1998). Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verilerine erişim ve yapılandırma süreci olarak yorumlayıcı fenomenolojik analiz (interpretative phenomenological analysis) yöntemi kullanılmıştır. IPA yöntemi, doğrudan deneyimlere ve bu deneyimleri yeniden yorumlayan kişilerin, yaşamışlıklarını anlamlandırma ifadelerine odaklanır. Cropley'den (2002) hareketle, olgubilim çalışmaları farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim araştırmalarında veri kaynakları araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu dışı vurabilecek veya yansıtabilecek bireyler ya da gruplardır. Olgulara ilişkin yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmak için görüşmeler yapılır, görüşmenin araştırmacılarla sunduğu etkileşim ve esneklik yoluyla irdeleme özelliklerinin kullanılması gerekmektedir (Büyükoztürk vd., 2018). Olgubilim deseni genellikle gözlem ve doküman incelemesi gibi veri toplama yöntemleri ile kullanılsa da daha çok tercih edilen yöntemin şeklinin görüşmeler aracılığıyla olduğu bilinmektedir (Gliner vd., 2015). Araştırmaya dâhil olan kişilerin etik ilkelere doğrultusunda kimlik bilgileri saklı tutulmuş ve katılımcıların gerçek isimleri yerine kod isimler kullanılmıştır.

Etik Kurul İzni

Bu araştırma, Bayburt Üniversitesi Etik Kurulunun 16.05.2024 tarihli ve E-79126184-299-204115 sayılı onay kararı ile yürütülmüştür.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim döneminde Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki bir Türkçe öğretim merkezinde B1 ve B2 düzeyinde Türkçe eğitimine devam eden 5 erkek 5 kız olmak üzere 7 ülkeden 10 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu, Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni düşünüldükçe özellikle orta düzey ve orta düzeyin sonu olan B1-B2 seviye grubundan olacak şekilde belirlenmiştir. Bununla beraber katılımcı grubun belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem ile önceden hazırlanmış ölçüt listeleri veya araştırmacı tarafından oluşturulan ölçütler ile bu ölçütleri karşılayan katılımcıların araştırmaya katılımcı olarak seçilmesi amaçlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Çalışma grubundaki öğrenciler “Ö” harfiyle kodlanmış ve her bir öğrenciye 1 ile 10 arası bir numara verilmiştir. Çalışma grubuna yönelik demografik bilgiler Tablo 1’de ifade edilmiştir.

Tablo 1. *Çalışma grubuna ait demografik bilgiler*

Öğrenciler	Cinsiyet	Yaş	Uyruk	Öğrenim Durumu
Ö1	Kadın	18	Somali	Lise
Ö2	Kadın	21	Ekvator Ginesi	Lise
Ö3	Kadın	24	Kamerun	Üniversite
Ö4	Kadın	24	Tanzanya	Ön lisans
Ö5	Kadın	19	Tanzanya	Lise
Ö6	Erkek	18	Madagaskar	Lise
Ö7	Erkek	24	Madagaskar	Üniversite
Ö8	Erkek	26	Sudan	Üniversite
Ö9	Erkek	24	Çad	Üniversite
Ö10	Erkek	27	Çad	Üniversite

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, Doğu Karadeniz Bölgesi’ndeki bir Türkçe öğretimi merkezinde B1 ve B2 seviyelerinde öğrenim gören öğrenciler ile sınırlı tutulmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırma amacına yönelik yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerine yönelik şarkılar üretmek için SUNO AI adlı yapay zekâ tabanlı müzik üretim platformu kullanılmıştır. İlk olarak, platforma üye olunarak kişisel bir hesap oluşturulmuş ve sistemin sunduğu çeşitli müzik üretim araçları incelenmiştir. Şarkıların oluşturulması sürecinde yapay zekânın dil öğrenimini destekleyici içerikler üretebilmesi için özel komut metinleri hazırlanmıştır. Bu komutlar, *yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireyler için B1 ve B2 seviyesinde yer alan.... kelimeleri ve konuları içeren bir şarkı oluştur, Türk kültürüne ait öğeleri içerisinde barındıran bir şarkı oluştur* gibi hedef kitlenin dil seviyesine uygun olacak şekilde basit, anlaşılır ve tekrara dayalı ifadeler içerecek şekilde oluşturulmuştur. Daha sonrasında programın, hedef dil seviyesine ait kelime ve dilbilgisi yapılarını içeren cümle kalıpları kullanılarak eğitici ve akılda kalıcı sözler oluşturması sağlanmıştır. Bunu takiben SUNO AI’ın sunduğu çeşitli müzik türleri arasından öğrenmeyi destekleyici ritim ve melodiler seçilmiş, şarkı sözleri bu

melodilerle uyumlu hâle getirilmiştir. Yapay zekâ destekli üretilen şarkılar program içerisinde sunulan düzenleme araçları kullanılarak son hâline getirilmiş ve dinleyiciye en iyi şekilde ulaşması için mp3 ve video formatlarında dışa aktartılmıştır. Oluşturulan şarkılar, *Türkçe ile Sev Beni*, *Yunus Emre*, *Türkiye Güzel mi Güzel*, *Türkçe Öğreniyorum*, *Boş Sokaklar*, *Yeni Gün Başlar*, *Dört Çarpı Dört* şeklinde isimlendirilmiştir

Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından hazırlanan 4'ü demografik 6'sı araştırmanın alt problemlerine dayanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. 7 adet yapay zekâ destekli Türkçe şarkı, öğrencilere 3 hafta süresince dinleme etkinliği olarak dinletilmiştir. Bununla beraber ilgili şarkılar, öğrencilerin yer aldığı WhatsApp grubunda da paylaşılarak informal ortamlarda da şarkıların dinlenmesi sağlanmıştır.

Ele alınan araştırmada görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme, araştırma sürecinin her aşamasında gerektiğinde araştırmacıya form üzerinde düzenleme olanağı sunan oldukça esnek bir veri toplama tekniğidir (Büyüköztürk vd., 2018). Araştırmanın katılımcılarına ait demografik bilgiler, araştırmacıların hazırladığı kişisel bilgi formu ile toplanmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere yönelik hazırlanan kişisel bilgi formunun içeriği, açıklama bölümü ve kişilere ait bilgileri bulunduracak biçimde iki bölümden meydana gelmiştir.

Görüşme formunda yer alan sorular şunlardır:

- Yapay zekâ destekli dinlediğiniz Türkçe şarkılar hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
- Yapay zekâ destekli Türkçe şarkılar hangi becerilerin gelişmesine yardımcı olur? (Dinleme, konuşma, okuma, yazma)
- Yapay zekâ destekli Türkçe şarkıların hangi özelliklerini beğendiniz?
- Yapay zekâ destekli Türkçe şarkıların hangi özelliklerini beğenmediniz?
- Bu tür şarkılarla derslerin eğlenceli geçeceğini düşünüyor musunuz?
- Bu tür şarkıların derslerde katkılarının olup olmayacağı noktasında neler düşünüyorsunuz?

Verilerin Analizi

Öğrencilerle yüz yüze gerçekleştirilen görüşmeler hem yazılı olarak hem de ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Kaydedilen veriler ve yazılı belgeler daha sonra bilgisayar ortamına aktararak kodlamalara tabii tutulmuştur. Ortak yönlelere sahip olan bu kodlar, bulguların temelini oluş-

turacak tema adı verilen kategoriler altında birleştirilmiş ve elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi, bir çalışmanın detaylı ve derinlemesine incelenmesi amacıyla yazılı, sözlü veya görsel materyallerin sistematik bir şekilde incelenmesi ve sınıflandırılması sürecidir (Ültay vd., 2021). Aynı temalar altında birleştirilen kodlar değerlendirilerek araştırmanın hedefine uygun sonuçlar tespit edilmiştir. Elde edilen bulguları desteklemek amacıyla katılımcıların görüşleri bulgular kısmına çeşitli kodlamalarla birlikte olduğu gibi doğrudan aktarılmıştır.

Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Hazırlanan görüşme sorularının kapsam geçerliğini sağlayabilmek için Türkçe eğitimi alanında profesör olarak çalışan üç araştırmacıdan görüş alınmıştır. Araştırmacıların görüşleri doğrultusunda sorular yeniden düzenlenmiştir. Görüşmede yer alan sorular çeşitli sondalar ile desteklenmiştir. Bununla birlikte çalışmanın güvenilirliği açısından uzman görüşleri arasındaki tutarlılık dikkate alınıp alan uzmanı bir öğreticinin araştırmayı derinlemesine incelemesi sağlandıktan sonra çalışma grubundan veriler toplanmıştır. Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen görüş birliği ve görüş ayrılığı formülüne göre araştırmacılar tarafından elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda %98 oranına ulaşılmıştır. Bu sonuç Miles ve Huberman (1994) tarafından ifade edilen %70 oranının üzerinde bir sonuç olduğu için araştırmanın geçerliğinin ve güvenilirliğinin sağlandığını söylemek mümkündür. Araştırmanın görüşme süreci gönüllülük esasına dayandırılarak yapılandırılmıştır. Araştırmaya dâhil olan katılımcılara görüşme öncesinde araştırma süreçleriyle ilgili detaylı bilgilendirmeler yapılarak isimlerinin hiçbir şekilde başka kişi ve kurumlarla paylaşılmayacağı ifade edilmiştir. Bu durum araştırmaya katılan 10 öğrencinin de görüşmede rahat bir şekilde düşüncelerini ifade edebilmelerini sağlamıştır. Çalışmanın geçerliliğini artırabilmek için literatürde yayınlanmış çalışmalara ulaşılmaya çalışılmış, bu çalışmalara araştırmanın giriş bölümünde yer verilmiştir. Ayrıca çalışmanın geçerliğini sağlayabilmek amacıyla Lincoln ve Guba (1986) tarafından önerilen inandırıcılık, aktarılabilirlik, güvenilebilirlik ve onaylanabilirlik hususları doğrultusunda şunlar yapılmıştır:

Çalışmanın inandırıcılığını artırabilmek amacıyla ilgili literatür taranmaya çalışılmış ve erişilebilen çalışmalara atıflar yapılarak hâlihazırdaki çalışmanın giriş bölümü güçlendirilmeye çalışılmıştır. Bununla beraber araştırmanın amaç durumu net bir şekilde ifade edilerek araştırma sorularıyla

ilişkilendirilip bulgular kısmında doğrudan görüş ifadeleriyle belirtilmiştir. Özellikle yüz yüze yapılan görüşmelerin hem ses kaydına alınması hem de yazıya geçirilmesi ve bu görüşme kayıtlarının her araştırmacı tarafından tema ve kodlara ayrılarak karşılaştırılması araştırmanın inandırıcılığını arttıran bir husus olarak düşünülmektedir. Çalışmanın aktarılabirlik yönünün güçlendirilmesi için hâlihazırdaki araştırmada kullanılan araştırma yöntem ve modeli, “yöntem” başlığı altında ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Bunlara ek olarak verilerin analizleri sürecinde, görüşme yapılan kişilerin görüşme sorularına yönelik bazı cevapları doğrudan ve net bir şekilde belirtilerek araştırmanın aktarılabirlik boyutu güçlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın güvenilebilirlik boyutunu artırmak için ise görüşme sonrası elde edilen verilerin analiz süreçleri, belirlenen tema ve kodlamalarla somut bir şekilde ifade edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın onaylanabilirliği boyutunda, özellikle görüşme yapılan yabancı uyruklu öğrencilerin ifadelerinin dışına çıkmayarak çalışmanın onaylanabilirliği güçlendirilmeye çalışılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın alt problemlerinde yer alan sorulardan hareketle oluşturulan tabloya ait genel görünüm aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2. *Öğrenci cevaplarından hareketle oluşturulan kodlara ait bulgular*

Sorular	Cevaplar	N	f
Yapay zekâ destekli dinlediğiniz Türkçe şarkı hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?	Beğendim (17), Biraz İyi (4), Çok Güzel (18), Dinlemek Güzel (7)	4	46
Yapay zekâ destekli Türkçe şarkılar hangi becerilerin gelişmesine yardımcı olur? (Dinleme, konuşma, okuma, yazma)	Dinleme (14), Konuşma (11)	2	25
Yapay zekâ destekli Türkçe şarkıların hangi özelliklerini beğendiniz?	Sözleri Çok Güzel (3), Beğendim (5) Ses Çok Güzel (2)	3	10
Yapay zekâ destekli Türkçe şarkıların hangi özelliklerini beğenmediniz?	Yok (16)	1	16
Bu tür şarkılarla derslerin eğlenceli geçeceğini düşünüyor musunuz?	Evet (19), Belki (9), Türkçe Çok Güzel (13)	3	41

Bu tür şarkıların derslerde katkılarının olup olmayacağı noktasında neler düşünüyorsunuz?	Derste Güzel (7), Telaffuz (5), Eğlenceli Olur (16), Kelime Öğrenirim (10)	4	38
Toplam		17	176

Tablo 2’den hareketle; öğrencilere sorulan görüşme sorularının sonucunda 17 farklı kodun ortaya çıktığı ve bu kodların toplamda (f:176) defa tekrar edildiği görülmüştür. Araştırmanın birinci sorusu olan “Yapay zekâ destekli dinlediğiniz Türkçe şarkı hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "Çok güzel" (f:18) ifadesini kullandığı ve bunu " beğendim" (f:17), "dinlemek güzel" (f:7), "biraz iyi" (f:5), ifadelerinin takip ettiği görülmektedir. Bu frekanslar ile ilgili öğrencilerin yaptığı yorumlardan örnekler aşağıda sunulmuştur:

- Dinlediğim şarkı çok güzel. (Ö4)*
Müzik çok güzel. Ben çocuk oldum. (Ö8)
Şarkı yeni ama hemen ben çok sevdim, çok güzel. (Ö1)
Müzik çok güzel kelime öğrendim. (Ö4)
Dinlemek çok güzel. (Ö9)
Bu şarkı dinlemek güzel. (Ö2)
Sınıfta dinlemek güzel birlikte. (Ö3)
Dinlemek güzel, çünkü şarkılar iyi geliyor. (Ö7)
Beğendim. Şarkı güzel. (Ö5)
Beğendim ve telefon sesim yaptım. (Ö8)
Şarkıları beğendim. Hocam çok. (Ö10)
Şarkı biraz iyi, ama kötü değil. (Ö6)
Bu biraz iyi, ama sözleri iyi olabilirdi. (Ö2)
Yeni şarkı biraz iyi, güzel. (Ö4)

Araştırmanın ikinci sorusu olan “Yapay zekâ destekli Türkçe şarkılar hangi becerilerin gelişmesine yardımcı olur? (Dinleme, konuşma, okuma, yazma)” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "Dinleme" (f:14) ifadesini kullandığı ve bunu " Konuşma" (f:11), " ifadesinin takip ettiği görülmektedir. Bu frekanslar ile ilgili öğrencilerin yaptığı yorumlara örnekler aşağıda sunulmuştur:

Şarkılar dinleme becerisi. Duymak ve anlamak çok güzel. (Ö3)

Bu şarkılar dinleme becerimi etkiledi. (Ö7)

Şarkılar sözleri çok güzel çünkü sözlerini tekrar ediyorum. Konuşma. (Ö9)

Konuşurken daha iyi oldu. (Ö1)

Şarkı konuşma becerimi. Yeni kelimeler konuşuyorum. (Ö6)

Araştırmanın üçüncü sorusu olan “Yapay zekâ destekli Türkçe şarkıların hangi özelliklerini beğendiniz?” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "beğendim" (f:5) ifadesini kullandığı ve bunu " sözleri çok güzel” (f:3), "ses çok güzel" (f:2) ifadelerinin takip ettiği görülmektedir. Araştırmanın dördüncü sorusu olan “Yapay zekâ destekli Türkçe şarkıların hangi özelliklerini beğenmediniz?” sorusu için öğrencilerin hepsi "yok" (f:16) ifadesini kullanmıştır. Bu frekanslar ile ilgili öğrencilerin yaptığı yorumlardan örnekler aşağıda sunulmuştur:

Beğendim, şarkılar güzel. (Ö1)

Beğendim çünkü AI güzel. (Ö5)

Beğendim çünkü sözleri güzel. (Ö6)

Beğendim şarkılar çok iyi. (Ö3)

Beğendim. (Ö4)

Şarkı sözleri çok güzel. (Ö2).

Sözleri çok güzel. (Ö8)

Müzik sözleri Türkçe çok güzel. (Ö7)

Türkçe şarkı sözleri çok güzel. (Ö9)

Çok güzel sözler çünkü Türkçe seviyorum. (Ö10)

AI ses çok güzel. (Ö2)

Şarkı sesi çok güzel. (Ö7)

Gerçek gibi ses çok güzel. (Ö9)

Sesleri çok güzel oldu. (Ö4)

Araştırmanın beşinci sorusu olan “Bu tür şarkılarla derslerin eğlenceli geçeceğini düşünüyor musunuz?” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "evet" (f:19) ifadesini kullandığı ve bunu "Türkçe çok güzel ” (f:13),

"belki" (f:9) ifadelerinin takip ettiği görülmektedir. Bu frekanslar ile ilgili öğrencilerin yaptığı yorumlardan örnekler aşağıda sunulmuştur:

- Evet dersler çok güzel oluyor. (Ö4)*
Evet hocam. Çok eğlenceli yani. (Ö8)
Evet ders ve sınıf çok iyi olur. (Ö10)
Evet, şarkı ve ders çok iyi. (Ö2)
Evet, ders sıkıcı olmayacak. (Ö9)
Türkçe çok güzel ve şarkılar. (Ö6)
Türkçe çok güzel. Al güzel. (Ö10)
Türkçe şarkılar çok güzel. (Ö7)
Türkçe çok güzel zaten müzik. (Ö8)
Türkçe çok güzel dil. (Ö6)
Belki olur. (Ö5)
Belki ama ders olmaz. (Ö3)
Belki. (Ö1)

Araştırmanın altıncı sorusu olan “Bu tür şarkıların derslerde katkılarının olup olmayacağı noktasında neler düşünüyorsunuz?” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "eğlenceli olur" (f:18) ifadesini kullandığı ve kelime öğrenirim" (f:10), "derste güzel" (f:7), "telaffuz" (f:5) ifadelerinin takip ettiği görülmektedir. Bu frekanslar ile ilgili öğrencilerin yaptığı yorumlardan birer örnek aşağıda sunulmuştur:

- Dersler çok eğlenceli olur. (Ö10)*
Ders çok güzel ve eğlenceli olacak (Ö8)
Çok eğlenceli olur ve sıkıcı olmaz. (Ö6)
Dersler çok eğlenceli olur yapalım. (Ö3)
Kelime öğrenirim derste. (Ö5)
Yeni kelime öğrenmek için. (Ö6)
Kelime öğrenirim çünkü şarkılar güzel. (Ö7)
Yeni kelime öğrenirim bu şarkılarla. (Ö2)
Telaffuz için iyi. (Ö4)

Konuşma ve telaffuz çok iyi olacak. (Ö9)

Telaffuzumu iyi yaptım. (Ö2)

Telaffuz için derste şarkı süper. (Ö8)

Sonuç ve Tartışma

Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki bir Türkçe öğretim merkezinde öğrenim gören B1 ve B2 seviyelerindeki yabancı uyruklu öğrencilerden yapay zekâ destekli şarkıların dinletilmesi yoluyla veriler elde edilmiştir. Araştırma 10 öğrenci ile sınırlı tutulmuştur. Bunun en büyük nedeni öğrenciler ile doğrudan temasa geçebilmek ve verilerin görüşme yöntemi ile toplanmasını sağlamaktır. Araştırmaya ait sonuçlar aşağıda sunulmuştur:

Araştırmanın birinci sorusu olan “Yapay zekâ destekli dinlediğiniz Türkçe şarkı hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "Çok güzel" ifadesini kullandığı ve bunu " beğendim", "dinlemek güzel", "biraz iyi", ifadelerinin takip ettiği bulgulanmıştır. Öğrencilerin genel olarak yapay zeka tabanlı oluşturulan Türkçe şarkıları beğendiği görülmektedir. Teknolojinin eğitimde kullanımının önem arz ettiği bilinmektedir. Yılmaz ve Babacan (2015) araştırmalarında teknolojinin önemine değinerek özellikle dinleme becerisinin geliştirilmesinde teknolojinin ciddi bir katkısının olduğunu ifade ederek podcast kullanımına yönelik örnekler hazırlamışlardır. Benzer şekilde Yürektürk ve Coşkun (2020) araştırmalarında, eğitim ortamlarında teknoloji kullanımının daha çok dinleme becerisini geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Ergun ve Canbulat (2023) derslerde müzik kullanımının olumlu bir etki yaratacağı sonucuna ulaşmışlardır. Buna ek olarak Işcan ve Maden (2020) uluslararası öğrencilerin Türkçe şarkılarla motivasyonlarının arttığını belirtmişlerdir.

Araştırmanın ikinci sorusu olan “Yapay zekâ destekli Türkçe şarkılar hangi becerilerin gelişmesine yardımcı olur? (Dinleme, konuşma, okuma, yazma)” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "dinleme" ifadesini kullandığı ve bunu " konuşma” ifadesinin takip ettiği tespit edilmiştir. Ergun ve Canbulat (2023) derslerde müzik kullanımının en çok dinleme becerisini geliştirdiğini dile getirmiştir. Akkaya ve Çıvgın (2021) tarafından yapılan çalışmada, yapay zekânın Türkçe eğitimine olan katkıları değerlendirilmiş ve bu tür teknolojilerin dil öğrenme süreçlerini daha etkili ve verimli hâle getirdiği sonucuna varılmıştır. Bu çalışmalar da bu bulguları doğrulamakta ve yapay zekâ destekli şarkıların, öğrencilerin dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmede başarılı olduğunu ortaya koymaktadır.

Akay vd. (2024) şarkıların yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisini geliştirmede kullanılabilecek bir araç olduğunun altını çizmiştir. Arıcı ve Karacı (2013), web tabanlı öğretim sistemlerinin Türkçe eğitimi üzerindeki etkilerini incelemiş ve öğretmen adaylarının bu sistemlere ilişkin olumlu görüşlerini rapor etmiştir. Benzer şekilde, ele alınan çalışmada da öğrenciler, yapay zekâ destekli şarkıları olumlu değerlendirmiş ve bu şarkıların dinleme, konuşma becerilerini geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Yapay zekânın eğitimde kullanımı, özellikle dil öğretimi alanında giderek artan bir ilgi görmektedir. Krstić, vd. (2022) yapay zekânın eğitimde kişiselleştirilmiş öğrenme, öğrenci performansını izleme ve değerlendirme gibi alanlarda önemli katkılar sağladığını belirtmişlerdir. Bu çalışma, ilgili çalışmanın bulgularını destekler nitelikte olup, yapay zekâ destekli şarkıların dinleme becerisini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü sorusu olan “Yapay zekâ destekli Türkçe şarkıların hangi özelliklerini beğendiniz?” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "beğendim" ifadesini kullandığı ve bunu " sözleri çok güzel", "ses çok güzel" ifadelerinin takip ettiği bulgulanmıştır. Araştırmanın dördüncü sorusu olan “Yapay zekâ destekli Türkçe şarkıların hangi özelliklerini beğenmediniz?” sorusu için öğrencilerin hepsi "yok" (f:16) ifadesini kullandıkları tespit edilmiştir. Kul (2020) yapay zekâyâ giden yolda dil işlemeyi Türkçe eğitimi çerçevesinde ele almış ve yapay zekâ temelli projelerin dil öğrenimine katkı sağlayabileceğini belirtmiştir. Ele alınan çalışmada da yapay zekâ destekli şarkıların dil öğreniminde etkili olduğunu göstermekte ve Kul'un (2020) bulgularını desteklemektedir.

Araştırmanın beşinci sorusu olan “Bu tür şarkılarla derslerin eğlenceli geçeceğini düşünüyor musunuz?” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "evet" (f:19) ifadesini kullandığı ve bunu "Türkçe çok güzel ” (f:13), "belki" (f:9) ifadelerini kullandıkları tespit edilmiştir. Nguyen, vd. (2024), yapay zekâ tabanlı uygulamaların, öğrenci motivasyonunu artırarak daha etkileşimli ve ilgi çekici öğrenme deneyimleri sunduğunu belirtmiştir. Öz (2024) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde müziğin motivasyonu artıracağını dile getirmiştir. Ele alınan bu araştırmada da öğrenciler, yapay zekâ destekli şarkıların dersleri daha eğlenceli hâle getirdiğini ve bu sayede öğrenme sürecine daha fazla ilgi gösterdiklerini ifade etmişlerdir. Bu bulgu, Nguyen, vd. (2024) yapay zekâ tabanlı uygulamaların öğrenci motivasyonu üzerindeki olumlu etkilerine dair bulgularını desteklemektedir.

Araştırmanın altıncı sorusu olan “Bu tür şarkıların derslerde katkılarının olup olmayacağı noktasında neler düşünüyorsunuz?” sorusu için öğrencilerin büyük çoğunluğunun "eğlenceli olur" (f:18) ifadesini kullandığı ve kelime öğrenirim” (f:10), "derste güzel" (f:7), "telaffuz" (f:5) ifadelerinin takip ettiği görülmektedir. Buddha, vd. (2024) yapay zekâ destekli ses tanıma yazılımlarının, öğrencilerin telaffuz hatalarını belirleyerek anında geri bildirim sağladığını ve bu sayede dinleme becerilerini hızlıca geliştirdiğini belirtmiştir. Bizim çalışmamızda da öğrenciler, yapay zekâ destekli şarkıların dinleme ve telaffuz becerilerini geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin bu görüşleri, ilgili araştırmanın bulgularını desteklemektedir. Zileli (2023) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ChatGPT örneği üzerinden yapay zekâ uygulamalarının dil öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve telaffuz ile metin yazdırma özellikleriyle öğrencilere fayda sağladığını ifade etmiştir. Benzer şekilde, bizim çalışmamızda da yapay zekâ destekli şarkıların, öğrencilerin dinleme ve telaffuz becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu, bahsi geçen yapay zekâ uygulamalarının dil öğrenimine katkı sağladığına dair bulguları desteklemektedir.

Sonuç olarak, yapay zekâ destekli üretilen şarkıların öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştirdiğini ve bu tür şarkıların dersleri daha eğlenceli hâle getirdiğini göstermektedir. Alanyazında yer alan benzer çalışmalarla karşılaştırıldığında, bu bulguların yapay zekâ tabanlı eğitim materyallerinin dil öğreniminde etkin bir şekilde kullanılabileceğine dair güçlü kanıtlar sunduğu görülmektedir. Bu çalışmanın, yapay zekâ destekli eğitim materyallerinin dil öğretiminde kullanılmasına yönelik gelecekte yapılacak çalışmalar açısından destekleyici olacağı düşünülmektedir.

Öneriler

Ele alınan çalışmada yapay zekâ destekli üretilen şarkıların öğrencilerin dikkatini çektiği görülmüştür. Yapay zekâ destekli şarkıların yabancı dil olarak Türkçe öğrenen farklı örneklem gruplarına uygulanması ve görüşlerinin alınması önerilebilir. Ayrıca bu tür çalışmaların diğer dil seviyelerindeki öğrencilere de uygulanması önerilebilir.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi’nde belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergede Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler başlığı altında açıklanan eylemlerden hiçbirisi gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Bu araştırma, Bayburt Üniversitesi Etik Kurulunun 16.05.2024 tarihli ve E-79126184-299-204115 sayılı onay kararı ile yürütülmüştür.

Çıkar Çatışması

Araştırmada çıkar çatışmasına sebebiyet verebilecek bir durum söz konusu değildir.

Yazar Katkı Oranı

Her iki yazarında araştırmaya katkı oranı eşittir.

Finansman

Bu araştırma için herhangi bir fon alınmamıştır.

Yapay Zekâ Kullanımı

Bu araştırmanın yazımı aşamasında yapay zekâ kullanılmamıştır.

Kaynakça

- [1] Akay, A., Bağlar, A., Uslu, A., Sorgu, E. ve Bağlar, K. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi. *Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 201-212.
- [2] Akkaya, N. ve Çıvgın, H. (2021). Türkçe eğitiminde yapay zekâ. *The Journal of International Education Science*, 8(29), 308-322.
- [3] Arslan, M. ve Adem, E. (2010). Yabancılarla Türkçe öğretiminde görsel ve işitsel araçların etkin kullanımı. *Dil Dergisi*, 147, 63-86.
- [4] Akyüz, E. (2021). Yabancılarla Türkçe öğretimi ders kitaplarında yer alan dinleme metinlerine yönelik öğretici görüşleri. *Journal of History School*, LV(LV), 4004-4021. <https://doi.org/10.29228/joh.52800>
- [5] Arslan, K. (2020). Eğitimde yapay zeka ve uygulamaları. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(1), 71-88.
- [6] Arıcı, N. ve Karacı, A. (2013). Türkçe öğrenimi için web tabanlı zeki öğretim sistemi (TÜRKZÖS) ve değerlendirmesi. *Electronic Turkish Studies*, 8(8).
- [7] Buddha, H. Shuib, L. Idris, N. & Eke C. I., (2024). "Technology-Assisted Language Learning Systems: A Systematic Literature Review," in *IEEE Access*, vol. 12, pp. 33449-33472, doi: 10.1109/ACCESS.2024.3366663.
- [8] Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün E, Ö., Karadeniz, Ş. ve

Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi Yayınları.

[9] Coşkun, F. ve Gülleroğlu, H. D. (2021). Yapay zekanın tarih içindeki gelişimi ve eğitimde kullanılması. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 54(3), 947-966. <https://doi.org/10.30964/auebfd.916220>

[10] Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. Thousand Oaks, CA: Sage.

[11] Cropley, A. (2002). *Qualitative research methods: An introduction for students of psychology and education*. University of Latvia: Zinatne.

[12] Çangal, Ö. (2012). Yabancılar Türkçe öğretiminde kültür taşıyıcısı olarak türküler. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*, 2(2), 9-20.

[13] Çoban, İ. (2022). Yabancılar türkçe öğretiminde müziğin yeri: Bir horon örneği. *Bezgek Yabancılar Türkçe Öğretimi Dergisi*, 1(1), 20-37.

[14] Demirci, Ö. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımı A1 Seviyesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi. Ankara.

[15] Dinçel, K. B. ve Savur, H. (2019). Yabancılar Türkçe deyim ve atasözü öğretiminde kullanılabilecek bir araç: Tarkan şarkıları. *International Journal of Language Academy* 7(1), 39-55.

[16] Ergun, N. ve Canbulat, M. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde derslerde müzik kullanımına yönelik öğretim elemanları görüşleri. *Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 6(1), 1-15. <https://doi.org/10.52974/jena.1200209>

[17] Gliner, J. A., Morgan, G. A & Leech, N. L. (2015). Araştırmanın tanımları, amaçla arı ve boyutları (2. Baskıdan çeviri). (S. Turan Çev. Ed, S. Turan ve S. Aylin Bayar Çev.). *Uygulamada araştırma yöntemleri: Desen ve analizi bütünleştiren yaklaşım içinde* (ss. 3-17). Nobel Yayınları.

[18] İşcan, A. ve Maden, M. N. (2020). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe söz varlığının geliştirilmesinde şarkıların kullanımı. *Uluslararası Dil, Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Güncel Yaklaşımlar Dergisi (CALESS)*, 2(2), 630- 650.

[19] Kahraman, H. (2019). *Şarkı ve Müziğin Dil Öğretiminde Yeri ve Öne-*

- mi. (Yayınlanmış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi. İstanbul.
- [20] Kana, F., Özekinci, Z., Kızıldağ, İ., & Uzan, M. F. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde günümüz popüler şarkıların dilin doğru kullanımına etkisi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 2(1), 24-36.
- [21] Kaptan, Z. (2022). Yabancı dil öğretiminde Türk halk ezgilerinin kullanımı: Âşık Veysel örneği. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 8(1), 193-207.
- [22] Kaya, M. ve Demirel, O. (2023). Türkçenin konuşur sayısı ve dünya dilleri arasındaki sıralamasının analizi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 8(2), 295-330.
- [23] Krstić, L., Aleksić, V., & Krstić, M. (2022, January). Artificial Intelligence in Education: A Review. 9th International Scientific Conference Technics and Informatics in Education.
- [24] Kul, S., 2020, Türkçe ders anlatan yapay zekâyâ giden yolda doğal dil işleme. *Yönetim Bilişim Sistemleri Dergisi*, 6(2), 43-56
- [25] Lincoln, Y. S., ve Guba, E. G. (1986). But is it rigorous? Trustworthiness and authenticity in naturalistic evaluation. *New Directions For Evaluation*, 1986(30), 73–84.
- [26] Miles, M.B. & Hubermann, M.A. (1994) *Qualitative analysis: An expand source book*. 2nd. Ed. Thousand Oaks, CA: Sage
- [27] Moralı, G. ve Göçer, A. (2019). Yabancı dil olarak türkçe öğretiminde kültür paylaşımına yönelik öğretmen görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 1115-1129.
- [28] Nişancı, İ. (2013). Türkçe şarkıların dil öğretiminde kullanımı. UTEK, Albania.
- [29] Nguyen, A., Kremantzis, M., Essien, A., Petrounias, I., & Hosseini, S. (2024). Enhancing student engagement through artificial intelligence (AI): Understanding the basics, opportunities, and challenges. *Journal of University Teaching and Learning Practice*, 21(06).
- [30] Öz, K. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde müzik: Lisansüstü tezlerin eğilimleri. *Yegah Müzikoloji Dergisi*, 7(4), 807-821.
- [31] Özbay, M. ve Melanlıoğlu, D. (2012). Türkçe öğretim programlarının dinleme becerisi bakımından değerlendirilmesi. *Electronic Turkish*

Studies, 7(1), 87-97.

[32] Özbilen, U. (2024).Yapay zekâ ve yazabilme becerisi: Bağdaşıklık tutarlık, *International Journal of Language Academy*, 12 (4), 295-306. <http://dx.doi.org/10.29228/ijla.79399>

[33] Son, J. B., Ružić, N. K., & Philpott, A. (2023). Artificial intelligence technologies and applications for language learning and teaching. *Journal of China Computer-Assisted Language Learning*, (0).

[34] Tanrıkulu, L. ve Koyuncu, A. (2020). Erken yaşta yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çocuk şarkılarının değerler öğretiminde kullanımı. *Fırat University Journal of Social Sciences*, 30(2), 221-230.

[35] Tekşan, K. ve Süğümlü, Ü. (2018). Türkülerin Türkçe eğitiminde kullanılabilirliği. *Sakarya University Journal of Education*, 8(4), 286-299.

[36] Tunçel, H. (2016). Yunan üniversite öğrencilerinin yabancı dil olarak Türkçeye yönelik algıları ve Türkçe öğrenme sebepleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(1).

[37] Uysal, Y. ve Karakuş, S. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde atasözleri ve deyimlerin kültür aktarımı aracı olarak şarkılarla kullanımı. *Asya Studies*, 7(100. Yılda Dünya Dili Türkçe Özel Sayısı 3), 109-118.

[38] Ültay, E., Akyurt, H. ve Ültay, N. (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 188- 201.

[39] Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Seçkin Yayıncılık.

[40] Yılmaz, N. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde müzik ve ritim aracılığı ile dil öğretimi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi.

[41] Yılmaz, F. ve Babacan, G. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde podcast kullanımı. *Turkish Studies*, 10 (3), 1153-1170.

[42] YÖK (2023). 2021-2023 Eğitim-Öğretim yılı yabancı öğrenci sayıları. *Yükseköğretim Kurulu Resmi Sitesi*. <https://www.yok.gov.tr/>

[43] Yürektürk, F. N. ve Coşkun, H. (2020). Türkçe öğretmenlerinin teknoloji kullanımına ve teknoloji destekli Türkçe öğretiminin etkililiğine dair görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 986-1000.

[44] Zileli, E. N. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğreniminde Chatgpt

örneği. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 42-51. <https://doi.org/10.47770/ukmead.1296013>

Extended Abstract

Learning a new language has become more than a necessity in today's ever-changing and developing world. People learn a language to study, get married and get a better job. Turkish is one of the languages whose number of learners is increasing daily due to technological advancements and its geopolitical significance. . Turkish is one of the world's leading languages, with approximately 200,000,000 speakers spread over broad geographies (Kaya & Demirel, 2023). Turkish language teaching activities are conducted in Turkey and abroad through institutions such as the Republic of Turkey Maarif Foundation, Yunus Emre Institute, and TİKA. According to the Council of Higher Education data, the number of foreign students studying in Turkey in the 2021-2022 academic year was 223,952 and 301,549 in the 2022-2023 academic year (YÖK, 2023). These numbers, which increase every year, are a clear indication of an interest in Turkish. Kashgarlı Mahmut's Divan-ü Lügat-it Türk, Yusuf Has Hâcib's Kutadgu Bilig and Ali Şîr Nevaî's Muhakemetü'l Lugateyn, which are the primary sources in teaching Turkish as a foreign language and prove that Turkish is at least as superior as other languages, are important in terms of the historical development of Turkish (Maden & Kızıltaş, 2019). Considering the increase in the teaching of Turkish as a foreign language both at home and abroad in recent years, Turkish gains a special importance. Artificial intelligence is an innovative technology that has led to significant breakthroughs in education. Artificial intelligence in education is used in many areas, such as personalising learning processes, monitoring and evaluating student performance, and automatically creating teaching materials (Krstić, et al. 2022). Especially in Turkish language teaching, artificial intelligence-based listening skill development applications offer students a more effective and efficient learning experience. Such applications help to increase their comprehension skills and language skills by providing various materials and interactive exercises to improve their skills (Son, et al., 2023).

In this study, phenomenological research design, one of the qualitative research methods, was used. According to Giorgi (2009), 'Phenomenological research is a research design in which the researcher describes the experiences of individuals about a phenomenon as determined by the participants.' (Cited in Creswell, 2017). In the study, students are indicated

with the letter [T]. A semi-structured interview form developed by the researcher and consisting of 6 questions was used as a data collection tool. The questions in the semi-structured interview form were consulted with 3 academicians who are experts in their fields, and the form was finalised by taking opinions in terms of difficulty, comprehensibility and readability.

For the 1st question of the research, ‘What are your thoughts about the Turkish song you listened to supported by artificial intelligence?’, it was found that the majority of the students used the expression ‘very good’ and this was followed by the expressions ‘I liked it’, ‘it is good to listen’, ‘it is a little good’. It is seen that students generally like Turkish songs. It is known that the use of technology in education is essential. Yılmaz and Babacan (2015) mentioned the importance of technology in their research. They stated that technology has a serious contribution, especially in developing listening skills and prepared examples for the use of podcasts. Similarly, Yürektürk and Coşkun (2020) stated in their research that using technology in educational environments improves listening skills more. For the 2nd question of the research, ‘Which skills do artificial intelligence-supported Turkish songs help develop? (Listening, speaking, reading, writing)’, it was determined that the majority of the students used the expression ‘Listening’, and this was followed by the expression ‘Speaking’. In the study conducted by Akkaya and Çıvgın (2021), the contributions of artificial intelligence to Turkish education were evaluated and it was concluded that such technologies make language learning processes more effective and efficient. This study confirms these findings and reveals that artificial intelligence-supported songs successfully improve students' listening and speaking skills. Zileli (2023) stated that artificial intelligence applications facilitate language learning through the ChatGPT example in teaching Turkish as a foreign language and benefit students with pronunciation and text printing features. Similarly, our study concluded that artificial intelligence-supported songs improved students' listening and pronunciation skills. This finding supports the findings that artificial intelligence applications contribute to language learning. In conclusion, this study, which examined the effect of artificial intelligence-supported song production on developing listening skills in teaching Turkish as a foreign language, shows that artificial intelligence-supported songs improve students' listening, speaking, reading and writing skills and that such songs make the lessons more enjoyable. Compared with similar studies, these findings provide strong evidence that artificial intelligence-based educa-

tional materials can be used effectively in language learning. It is thought that this study will be supportive of future studies on the use of artificial intelligence-supported educational materials in language teaching.